

Kwiecień 2024

Raport z granicy polsko-białoruskiej

Wstęp

Poniższe opracowanie opiera się na danych uzyskanych z pierwszej ręki od osób uczestniczących w opisywanych wydarzeniach. Dziękujemy wszystkim organizacjom humanitarnym działającym na pograniczu polsko-białoruskim oraz osobom z nimi współpracującym za udostępnienie nam raportów z przeprowadzonych przez siebie interwencji. Nasze źródła obejmują zarówno organizacje, nieformalne inicjatywy, jak i osoby prywatne, często pragnące zachować anonimowość, dlatego nie wymieniamy ich z nazwy, jeżeli nie udzieliły nam na to zgody. Szczególne podziękowania należą się wszystkim osobom w drodze, które zdecydowały się podzielić z nami własnymi doświadczeniami.

Pracownicy i pracowniczki organizacji humanitarnych oraz osoby z nimi współpracujące podkreślają, że trudny kontekst i etyka ich pracy często nie pozwalają na uzyskanie bardziej szczegółowych informacji na temat historii i sytuacji ludzi w

drodze. Podczas interwencji wielu z nich jest w tak złym stanie psychofizycznym, że nie ma możliwości uzyskania szczegółowych informacji bez narażania ich na ryzyko retraumatyzacji lub wywoływania w nich poczucia, że są organizacjom humanitarnym winni jakiegokolwiek odpowiedzi na pytania z racji otrzymania od nich wsparcia.

Tym razem prezentujemy jedynie dane ilościowe dotyczące raportowanego okresu.

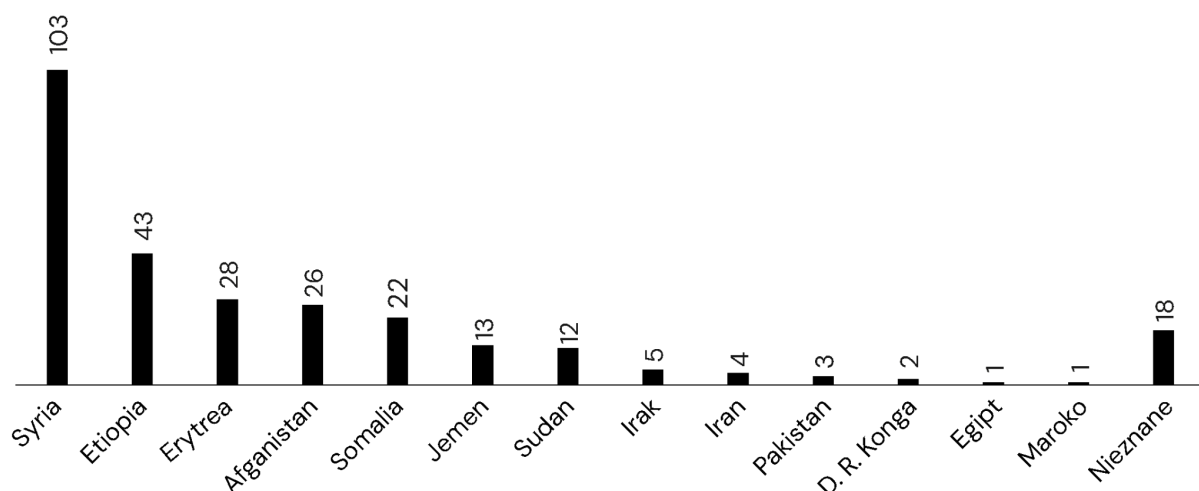
Dodatkowe pytania i rekomendacje osób lub organizacji, które również mogłyby być zainteresowane otrzymywaniem raportów prosimy kierować na adres wearemonitoring@gmail.com.

Definicje

Na końcu raportu znajduje się spis pojęć i przyjmowanych przez nas definicji.

Podsumowanie ilościowe

	grupy	osoby indywidualne	dzieci (w tym MBO)	kobiety (w tym w ciąży)
Zgłoszenia łącznie	414	1066	115 (101)	122 (7)
w tym zgłoszenia z Sistiemy	136	275	43 (37)	63 (2)
Wsparcie udzielone	234	634	66 (63)	49 (4)
pomoc rzeczowa / w tym szpital	220 / 43	609 / 53	64(62)/7(4)	46(4)/18(4)
pomoc prawna / w tym szpital	96 / 44	175 / 54	38(35)/7(4)	30(4)/18(4)
pomoc medyczna PL	14	19	1 (1)	2 (0)
pierwsza pomoc	83	191	1 (1)	23 (0)
Liczba interwencji			249	
Zgłoszone wywózki	108	218	22 (20)	27 (1)
Zgłoszona przemoc PL	36	83	11 (11)	5 (0)
Zgłoszona przemoc BY	39	92	7 (7)	5 (0)

Rys. 1 Kraje pochodzenia osób, które zgłosiły potrzebę wsparcia w kwietniu 2024 r.

Definicje

Zgłoszenia łącznie — łączna liczba zgłoszonych grup/osób w drodze, znajdujących się na terenie Polski, Białorusi, Litwy lub Łotwy. Nie uwzględnia osób przebywających w danym okresie raportowym na terenie innych krajów europejskich, ponieważ raport ma na celu zobrazowanie sytuacji na granicy polsko-białoruskiej i związanym z nią szlakiem migracyjnym.

- **Grupy** — osoby podróżujące razem w momencie zgłoszenia i/lub interwencji humanitarnej/ prawnej/medycznej. Osoby te mogą, ale nie muszą być związane więzami rodzinnymi lub społecznymi.
- **Osoby indywidualne** — poszczególne osoby wchodzące w skład grup.

Dzieci — wszystkie osoby, których potwierdzony bądź deklaracyjny wiek to 0-17 lat.

MBO (małoletni bez opieki) — Osoby poniżej 18 roku życia podróżujące bez dorosłego opiekuna prawnego, a więc także małoletni podróżujący ze starszym rodzeństwem lub innymi krewnymi niebędącymi ich opiekunami w świetle prawa obowiązującego w Polsce.

Zgłoszenia z Sistiemy — zgłoszenia grup/osób przebywających w pasie terenu pomiędzy umocnieniami granicznymi Polski i Białorusi, zwanymi potocznie sistiemą.

Muharrama — określenie używane przez arabskojęzyczne osoby w drodze na pas ziemi mieszczący pomiędzy polską barierą graniczną a umocnieniami po stronie białoruskiej. Muharrama w języku arabskim oznacza "zabroniona". Osoby w drodze używają również dłuższego określenia المنطقة المحرمة "zabroniona strefa". W Polsce teren ten potocznie zwany jest sistiemą.

Wsparcie udzielone — łączna liczba osób lub grup, do których udało się dotrzeć organizacjom i podmiotom działającym na Podlasiu, które zgodziły się podzielić z nami informacjami (GG + Ocalenie, niezrzeszone mieszkańcy i mieszkanki Podlasia, kolektywy, jednostki, POPH).

- **Pomoc rzeczowa** — wsparcie w postaci podstawowych pakietów pomocy humanitarnej — jedzenie, ubrania, woda, informacja.
- **Pomoc prawna** — wsparcie w procedurach związanych z zapobieganiem wywózkom i umożliwieniem złożenia wniosku o ochronę międzynarodową.
- **Pomoc medyczna** — profesjonalne wsparcie udzielone przez osoby z uprawnieniami medycznymi.
- **Pierwsza pomoc przedmedyczna** — wsparcie udzielane przez osoby po podstawowym szkoleniu z ratownictwa takie jak przemywanie ran czy opatrywanie stóp okopowych.

Zgłoszenia wywózki — wywózki zgłoszone nam w danym okresie raportowym przez osoby, które doświadczyły ich bezpośrednio lub były ich bezpośrednimi świadkami lub świadkiniami.

Zgłoszona przemoc PL — zgłoszone przypadki przemocy doświadczonej bezpośrednio przez osoby w drodze, której sprawcami według relacji pokrzywdzonych były osoby należące do polskich służb mundurowych: Straży Granicznej, Policji, Wojska Polskiego, Wojsk Obrony Terytorialnej.

Zgłoszona przemoc BY — zgłoszone nam formy przemocy doświadczonej bezpośrednio przez osoby w drodze, której sprawcami

według relacji pokrzywdzonych byli ludzie należący do białoruskich służb mundurowych.

Liczba interwencji — liczba interwencji humanitarnych podjętych przez zespoły terenowe w odpowiedzi na zgłoszenie potrzeby wsparcia lub przypadkowe spotkanie osób w drodze na terenie przygranicznym.

Liczba zmarłych — liczba osób w drodze zmarłych od sierpnia 2021 roku po polskiej stronie granicy polsko-białoruskiej oraz te przypadki ze strony białoruskiej, o których wiemy. Nie uwzględnia wszystkich przypadków śmierci w szpitalach czy wypadkach samochodowych, powiązanych ze szlakiem migracyjnym. Dane są weryfikowane i uzupełniane. Spodziewamy się, że za czasem mogą pojawić się dane o większej liczbie osób zmarłych, również z rozpatrywanego tu okresu.

Liczba zaginionych — osoby, których zaginięcie zostało zgłoszone przez najbliższych krewnych lub towarzyszy drogi i deklarowany brak kontaktu trwa co najmniej dwa dni.

Urazy w wyniku muru — urazy, które zgodnie z deklaracją osób w drodze powstały podczas przekraczania zabezpieczeń na granicy polsko-białoruskiej.

Osoby z grup wrażliwych — osoby szczególnie narażone ze względu na następujące przestanki:

Wiek	<ul style="list-style-type: none">- małoletni- małoletni bez opieki- osoby powyżej 45 roku życia- seniorzy/ki powyżej 60 roku życia
Przesłanki medyczne	<ul style="list-style-type: none">- ciąża- choroba przewlekła- niepełnosprawność
Przesłanki sytuacyjne	<ul style="list-style-type: none">- ofiary przemocy seksualnej lub narażone na przemoc ze względu na płeć
Protection Needs *	<ul style="list-style-type: none">- ofiary tortur- ofiary handlu ludźmi

* na obecnym etapie praktycznie niemożliwe do zidentyfikowania